

СХВАЛЕНО
Рішенням Комітету Верховної Ради України
з питань організації державної влади,
місцевого самоврядування, регіонального
розвитку та містобудування
від 28 квітня 2021 року (протокол № 70)

РЕКОМЕНДАЦІЇ

слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на тему:

«ДЕРЖАВНА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ, РИЗИКИ, МОЖЛИВОСТІ»

Учасники слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування «Державна регіональна політика: виклики, ризики, можливості», що відбулися у форматі відеоконференції на платформі ZOOM 12 квітня 2021 року за сприяння та підтримки Міністерства розвитку громад та територій України та громадської організації «Інститут громадянського суспільства» за участі народних депутатів України, представників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх провідних асоціацій, міжнародних партнерів Комітету, наукових установ, громадських організацій **відзначають наступне:**

Державна регіональна політика є системою цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб для забезпечення високого рівня якості життя людей на всій території України з урахуванням природних, історичних, екологічних, економічних, географічних, демографічних та інших особливостей регіонів, їх етнічної і культурної самобутності. Мета державної регіональної політики полягає у створенні умов для динамічного, збалансованого розвитку України та її регіонів, забезпечення їх соціальної та економічної єдності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання.

Отже, державна регіональна політика в Україні стає все більш важливим елементом внутрішньої політики держави, адже саме вона має забезпечувати єдність українського простору, згуртованість всіх складових державного механізму, збалансований розвиток регіонів.

Ефективна державна регіональна політика дозволить конвертувати повноваження та фінансові можливості територіальних громад та регіонів у власне економічне зростання в інтересах конкретної людини, незалежно від місця її проживання.

Питання формування та реалізації державної регіональної політики регулюється низкою законів, які визначають систему документів стратегічного планування регіонального розвитку, повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у цій роботі та встановлюють порядок фінансування проектів регіонального розвитку, виконання яких і має забезпечувати досягнення стратегічних та оперативних цілей, визначених документами стратегічного планування.

Держава за останні роки створила певну систему фінансування проектів регіонального розвитку за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. На цілі регіонального розвитку виділялись значні кошти в рамках окремих секторальних бюджетних програм.

Проте, не зважаючи на певний прогрес у створенні законодавчих можливостей формування, реалізації та фінансування державної регіональної політики та регіонального розвитку, низка законодавчих, організаційних та інституційних проблем залишаються невирішеними.

Зокрема вирішення потребують такі питання:

- гармонізація законодавства щодо розроблених у різні роки і на різних концептуальних основах законів України «Про стимулювання розвитку регіонів» (2005) та «Про засади державної регіональної політики» (2015);
- забезпечення належного фінансування реалізації загальнодержавних цілей з Державного бюджету України, що дасть можливість для впровадження проектів, спрямованих на формування згуртованості України;
- визначення чітких критеріїв проведення конкурсів щодо забезпечення належного фінансування проектів регіонального розвитку за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. При цьому відповідний проект Закону України (реєстр. № 4200 від 08.10.2020) «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку» внесений Урядом України з метою удосконалення порядку розподілу та використання коштів державного фонду регіонального розвитку, підвищення взаємозв'язку між стратегічними та бюджетними плануваннями, так і залишається без розгляду;
- посилення політики щодо інституалізації агенцій регіонального розвитку, які до цього часу не стали вагомими суб'єктами регіонального розвитку регіону і які впливають на формування його інвестиційної привабливості, підготовку стратегічних планувальних документів розвитку регіону;
- недостатність координації державних секторальних програм та бюджетних інвестицій на відповідних територіях для збалансованого розвитку регіонів та їх інтеграції у загальноукраїнський простір;

- узгодженість рішень та дій центральних органів виконавчої влади з пріоритетами державної регіональної політики, визначеними Державною стратегією регіонального розвитку.

За наслідками всебічного аналізу ситуації щодо шляхів розвитку державної регіональної політики на найближчу та середньострокову перспективу, учасники слухань **р е к о м е н д у ю т ь**:

1. Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування:

- при обговоренні проектів законів України на засіданнях підкомітету з питань регіональної політики та місцевих бюджетів Комітету враховувати їх можливий вплив на регіони з метою недопущення посилення диспропорцій чи інших негативних факторів в ході реалізації пріоритетів державної регіональної політики;

- продовжити консультації із основними суб'єктами регіональної політики та регіонального розвитку щодо удосконалення законодавства у сфері державної регіональної політики та регіонального розвитку;

- розглянути проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» (реєстр. № 5323 від 01.04.2021), внесений Кабінетом Міністрів України, під час роботи п'ятої сесії Верховної Ради України 9 скликання.

2. Кабінету Міністрів України:

- підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України проекти законів України щодо визначення необхідних інструментів державної підтримки з розвитку регіонів відповідно до типів територій, які визначені в Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки;

- забезпечити координацію секторальних політик, особливо їх інвестиційної складової у регіонах, відповідно до стратегічних цілей Державної стратегії регіонального розвитку та стратегій розвитку відповідних регіонів і територіальних громад;

- при прийнятті рішень щодо фінансування проектів регіонального розвитку за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку забезпечити фінансування проектів, що відповідають Державній стратегії регіонального розвитку та регіональним стратегіям розвитку;

3. Органам місцевого самоврядування та місцевим державним адміністраціям:

- при підготовці стратегій розвитку регіонів та територіальних громад враховувати власні конкурентні переваги та стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку;

- при підготовці та поданні проектів регіонального розвитку, інших інвестиційних проектів, реалізація яких передбачається в межах відповідного регіону, враховувати стратегію відповідного регіону і перспективи розвитку територій, де реалізовуватиметься проект;
- забезпечити створення та діяльність агенцій регіонального розвитку в кожному регіоні у відповідності до вимог Закону України «Про засади державної регіональної політики».

4. Науковим закладам та неурядовим організаціям:

- долучитись до вивчення конкурентних переваг регіонів та територіальних громад, сприяти відповідним органам державної влади та органам місцевого самоврядування у підготовці стратегічних планувальних документів з питань розвитку;
- вищим навчальним закладам та академічній спільноті долучатись до підготовки та реалізації інноваційних проектів регіонального розвитку, що впливають із стратегічних планувальних документів;
- сприяти поширенню кращих практик реалізації проектів регіонального розвитку в територіальних громадах та регіонах, здійснювати інформаційні заходи, що популяризують ідеї єдності та згуртованості України, конкурентоспроможності територіальних громад та регіонів;
- враховувати у діючих та перспективних програмах та проектах технічної допомоги пріоритетність підтримки заходів з розвитку територіальних громад, регіонів, територій, що належать до проблемних.

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Клочко Андрій Андрійович
Сертифікат: 12A1C72050EC68540400000DF510500A8390D00
Дійсний до: 27.08.2021 12:00:10

Апарат Верховної Ради України
№ 04-23/05-2021/152490 від 07.05.2021

494049